

PRIMLJENO:	08. 05	20 23	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	09-2/23-3/9		
VEZA:			
EPA:	733 XXVII		
SKRAĆENICA:			PRILOG:

SKUPŠTINA CRNE GORE
n/r predsjednici
Danijeli Đurović

Na osnovu člana 148 Poslovnika Skupštine Crne Gore, na PREDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O BORAČKOJ I INVALIDSKOJ ZAŠTITI, podnosimo sljedeće amandmane:

Amandman 1

Prije člana 1 dodaje se pet novih članova, koji glase:

„Član 1

U Zakonu o boračkoj i invalidskoj zaštiti („Službeni list RCG”, broj 69/03 i „Službeni list CG”, br. 21/08, 1/15 i 52/16), u članu 1 poslije tačke 3 dodaje se nova tačka, koja glasi:

„3a) porodica civilnih žrtava rata;”.

Član 2

U članu 6 poslije tačke 3 dodaje se nova tačka koja glasi:

„3a) porodice civilne žrtve rata;”.

Član 3

U članu 7 tačka 6 mijenja se i glasi:

„6) vršio vojne dužnosti ili druge dužnosti za vojne ciljeve ili za ciljeve državne bezbjednosti u oružanim akcijama na poziv oružanih snaga, odnosno snaga bezbjednosti Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, Savezne Republike Jugoslavije ili Državne zajednice Srbija i Crna Gora.”.

Član 4

Poslije člana 17 dodaje se novo potpoglavlje i novi član, koji glasi:

„3a. Porodica civilne žrtve rata

Član 17a

Porodica civilne žrtve rata, u smislu ovog zakona, je porodica lica koje je poginulo, umrlo ili nestalo tokom oružanih sukoba za vrijeme ratnog stanja, na teritoriji Crne Gore, ili je umrlo od posljedica rane, povrede, ozljede ili bolesti zadobijene u tim sukobima u roku od godinu dana od dana nastanka tih posljedica.

Članovi porodice civilne žrtve rata, u smislu ovog zakona, su:

- 1) bračni drug, djeca rođena u braku ili van braka i usvojena djeca, kao i pastorčad;
- 2) roditelji kao i očuh, maćeha i usvojioci.

Član 5

U članu 20 poslije tačke 10 dodaju se tri nove tačke, koje glase:

- „10a) prioritet u zapošljavanju;
- 10b) rješavanje stambenih potreba;
- 10c) jednokratna novčana naknada;”.

Obrazloženje:

Ovim amandmanom se definiše institut civilne žrtve rata i obezbeđuje se, u skladu sa tim, ostvarivanje prava koja su predviđena zakonom o boračko-invalidskoj zaštiti. Važeći zakon ne poznaje kategoriju civilne žrtve rata, što je izraz diskriminatornog karaktera, ali i pokazatelj ignorisanja stvarnosti. U našoj zemlji su tokom oružanih sukoba za vrijeme proglašenog ratnog stanja stradali nevini ljudi, a njihove porodice nijesu dobile bilo kakav vid reparacija, odnosno obeštećenja. U skladu sa tom kako civilizacijskom, tako i društvenom potrebom, ovaj amandman nastoji da se ozakoni status civilnih žrtava rata što bi imalo višestruke efekte. Shodno tome civilnim žrtvama rata i njihovim porodicama se obezbeđuje pravo na pravdu i poštovanje statusa, zatim društveno priznanje patnje, ali i pravična i adekvatna naknada. Reparacije za civilne žrtve rata, imaju svoje utemeljenje i u međunarodnim konvencijama. Takođe se ovim amandmanom, osim pravno-tehničkih uskladjivanja i preciziranja, uvode nova prava u sistem boračko-invalidske zaštite: prioritet u zapošljavanju, rješavanje stambenih potreba i jednokratna

novčana naknada. Na ovaj način se unapređuje sistem, ali i ostvaruje zahtjev pravičnosti, te ide u korak sa uporedno-pravnim rješenjima.

Amandman 2

Član 1 mijenja se i glasi.

„U članu 27 stav 2 riječi: „od 307,00 €” zamjenjuju se riječima: „prosječne mjesečne zarade bez poreza i doprinosa u Crnoj Gori za mjesec koji dva mjeseca prethodi mjesecu u kom se ostvaruje pravo”.

St. 3 i 4 brišu se.

Stav 5 mijenja se i glasi:

„Osnovica iz stava 2 ovog člana utvrđuje se na osnovu objavljenih podataka državnog organa nadležnog za poslove statistike i Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore.”.

Dosadašnji stav 5 postaje stav 3.”.

Obrazloženje:

Ovim amandmanom se vrše određena pravno-tehnička usklađivanje, u cilju efikasnije primjene i većeg stepena sigurnosti, ali i bliže uređuje način utvrđivanja osnovice iz člana 27 stav 2 ovoga zakona.

Amandman 3

Poslije člana 1 dodaje se jedanaest novih članova, koji glase:

„Član 4

U članu 28 stav 3 mijenja se i glasi:

„Mjesečni iznos lične invalidnine određuje se u procentu od osnova utvrđenog članom 27 stav 2 ovog zakona o iznosi, i to za:

- I grupu - 130%;

- II grupu - 105%;
- III grupu - 79%;
- IV grupu - 65%;
- V grupu - 43%;
- VI grupu - 28%;
- VII grupu - 21%;
- VIII grupu - 17%;
- IX grupu - 15%;
- X grupu - 13%.

Član 5

U članu 30 stav 1 riječi: „od 50%” zamjenjuju se riječima: „od 100%”.

Član 6

U članu 33 stav 1 riječi: „od 25%” zamjenjuju se riječima: „od 35%”.

Član 7

U članu 36 stav 1 riječi: „od 10%” zamjenjuju se riječima: „od 20%”.

U stavu 2 riječi: „od 60%” zamjenjuju se riječima: „od 55%”.

Član 8

U članu 38 stav 2 riječi: „od 35%” zamjenjuju se riječima: „od 55%”.

Član 9

U članu 41 stav 2 poslije riječi: „članovi porodice palog borca” dodaju se riječi: „kao i članovi porodice civilne žrtve rata”.

Član 10

U članu 47 stav 1 tačka 2 mijenja se i glasi:

„2) borcu koji je vršio vojne dužnosti ili druge dužnosti za vojne ciljeve ili za ciljeve državne bezbjednosti u oružanim akcijama na poziv oružanih snaga, odnosno snaga bezbjednosti Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, Savezne Republike Jugoslavije ili Državne zajednice Srbija i Crna Gora;”.

Član 11

U članu 48 stav 1 riječi: „od 20%” zamjenjuju se riječima: „od 40%”.

Član 12

Poslije člana 61 dodaje se tri nova potpoglavlja i tri nova člana, koji glase:

„10a. Prioritet u zapošljavanju

Član 61a

Dražavni organi, organi državne uprave, organi lokalne uprave i lokalne samouprave i javne ustanove u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast rada i zapošljavanja ukoliko ispunjavaju uslove iz konkursa, odnosno oglasa pod istim uslovima, daju prioritet u zapošljavanju sledećim licima po redosledu po kome su navedena:

- 1) dijete palog borca;
- 2) ratni vojni invalid;
- 3) borac.

Ako se na oglas, odnosno konkurs prijavi više lica u okviru grupa navedenih u stavu 1 ovog člana prioritet u zapošljavanju imaju:

- 1) dijete palog borca sa dužim vremenom čekanja za posao na birou rada;
- 2) ratni vojni invalid više grupe, a ako su iste grupe prioritet ima ratni vojni invalid sa više članova uže porodice;
- 3) borac sa dužim vremenom vojnog angažovanja.

10b. Rješavanje stambenih potreba

Član 61b

Jedinica lokalne samouprave, u okviru planiranih investicija po projektima izgradnje stanova za socijalno stanovanje, u skladu sa dijelom iskazanih stambenih potreba na nivou svoje teritorije, izdvaja za rješavanje stambenih potreba stambeno neobezbijeđenih lica najmanje 10% od ukupnog broja stanova koji se grade, kao i najmanje 10% od vrijednosti udjela planiranih investicija po projektima drugih oblika rješavanja stambenih pitanja (povoljniji krediti, renoviranje ili izgradnja kuća i dr.) za:

- 1) korisnike porodične invalidnine po osnovu palog borca, kao i djecu, usvojenike ili pastorku palog borca kojima je prestalo to pravo iz razloga propisanih ovim zakonom;
- 2) korisnike lične invalidnine;
- 3) borce korisnike novčane naknade materijalnog obezbjeđenja.

Jedinica lokalne samouprave propisuje uslove i kriterijume za raspodelu stanova odnosno sredstava iz stava 1 ovog člana, pri čemu je jedan od kriterijuma redosled korisnika naveden u stavu 1 ovog člana.

Jedinica lokalne samouprave može u skladu sa svojim podzakonskim aktom, odnosno propisom o rješavanju stambenih potreba korisnika iz stava 1 ovog člana, bliže urediti uslove i kriterijume za dodelu već izgrađenih stanova za ovaj krug lica, a u cilju trajnog rješavanja njihovih stambenih potreba, u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast stanovanja, pri čemu je jedan od kriterijuma redosled korisnika iz stava 1 ovog člana.

Pravo na kupovinu stana pod povoljnijim uslovima može ostvariti borac, član porodice palog borca, ratni vojni invalid i mirnodopski vojni invalid u skladu sa propisima kojima se uređuju posebni uslovi za realizaciju projekta izgradnje stanova za pripadnike snaga bezbjednosti.

Sredstva iz stava 1 ovog člana obezbeđuju se u budžetu jedinice lokalne samouprave.

10c. Jednokratna novčana naknada

Član 61c

Pravo na jednokratnu novčanu naknadu, u smislu ovog zakona, imaju članovi porodice civilne žrtve rata.

Izuzetno, u slučaju da civilna žrtva rata nema članova porodice u smislu ovog zakona, pravo iz stava 1 ovog člana mogu ostvariti brat i sestra civilne žrtve rata.

Korisnici prava iz st. 1 i 2 ovog člana mogu ostvariti to pravo ako u vrijeme podnošenja zahteva za priznavanje, kao i za vrijeme ostvarivanja prava imaju crnogorsko državljanstvo.

Pravo iz stava 1 ovog člana određuje se u dvjestostrukom iznosu od osnova utvrđenog članom 27 stav 2 ovog zakona.

Član 61d

Pravo na jednokratnu novčanu naknadu, u smislu ovog zakona, ima i lice, koje je crnogorski državljanin, kod koga je usled rane ili povrede, nastale kao posledice oružanog sukoba za vrijeme ratnog stanja nastupilo oštećenje organizma.

Pravo iz stava 1 ovog člana određuje se u sedamdesetostrukom iznosu od osnova utvrđenog članom 27 stav 2 ovog zakona.

Član 13

Poslije člana 98 dodaje se novi član, koji glasi:

„Član 98a

Korisnici prava na ličnu invalidninu, porodičnu invalidninu, uvećanu porodičnu invalidninu, dodatka za njegu i pomoć od strane drugog lica, ortopedskog dodatka, novčane naknade materijalnog obezbjeđenja, koji su to pravo ostvarili po propisima koji su važili do početka primjene ovog zakona, nastavljaju sa korišćenjem tog prava u skladu sa ovim zakonom.”.

Član 14

Poslije člana 170 dodaje se novi član, koji glasi:

„Član 107a

Propisi koji su doneseni prije stupanja na snagu ovog zakona uskladiće se sa ovim zakonom u roku od 60 dana od dana njegovog stupanja na snagu.”.

Dosadašnji čl. 1 i 2 postaju čl. 3 i 15.

Obrazloženje:

Ovim amandmanom se redefinišu procenti za određivanje mjesečnih iznosa primanja po osnovu zakona o boračko-invalidskoj zaštiti, u cilju unapređenja ukupnog socio-ekonom, ali i bliže uređuje način i pretpostavke za implementaciju novih prava koja se uvode u sistem boračko-invalidske zaštite: prioritet u zapošljavanju, rješavanje stambenih potreba I jednokratna novčana naknada. Predložena rješenja u interesu su poboljšanja socio-ekonomskog položaja građana.

POSLANIK
mr Momo Koprivica

